

De pers over *Drift*:

‘Bregje Hofstede bewijst met *Drift* dat ze behoort tot de nieuwe lichte Grote Nederlandse schrijvers. Een genadeloze roman, met bittergeestige en hartverscheurende scènes. Hofstede heeft een ongelooflijk scherp oog en spaart zichzelf niet. Ik stond versteld van hoeveel levenswijsheid deze jonge schrijfster heeft. De urgentie en drift druipen van elke pagina. Prachtboek!’
– DWDD-Boekenpanel

‘Een eerlijk, prachtig boek dat haarfijn blootlegt hoe weerloos geliefden zijn. Doe jezelf een gunst en lees dit boek!’ – Lize Spit

‘Het is van *Jij zegt het* van Connie Palmen geleden dat we zo’n prachtige, nietsontziende roman over de Liefde hebben gelezen als *Drift*. [...] Hofstede schrijft heerlijk ongeremd en lichamelijk, en schudt zo het etiket ‘jonge belofte’ moeiteloos van zich af.’ – Humo ★★★★★

‘Een liefdevol en genadeloos verhaal.’ – *Trouw*

‘De kracht van *Drift* schuilt in de verbetering van de verteller. [...] Niet al te scherp kijken; dat kun je van Bregje Hofstede niet vragen.’
– Arjan Peters, *de Volkskrant* ★★★★★

‘Een prachtige, maar genadeloze ontleding van een jeugdliefde *gone wrong*.’ – *De Morgen*

‘Twee volledige manuscripten gooide Bregje Hofstede weg voordat ze tot haar échte roman kwam. Drie jaar schrijven en 300.000 woorden de vuilnisbak in. ‘Maar het boek moest noodzakelijk zijn’, zegt ze daar zelf over. Na de opruimactie schreef ze *Drift* met een snelheid die je enkel haalt bij het op papier zetten van wat je echt kwijt móét. Die noodzaak voel je op elke bladzijde.’

– Standaard

‘Het is de taal, de aandacht voor het woord, waardoor je deze roman verslindt. [...] Ik bewonder de kwetsbaarheid en soms schaamteloosheid waarmee het is opgeschreven. Maar ik werd vooral gegrepen door haar scherpe oog. [...] Het is weloverwogen, precies – en doet je als lezer soms stilvallen om zelf door te mijmeren. Heerlijk!’ – Athenaeum Boekhandel

‘Ongenaadig eerlijk, wat je als lezer dan met voyeuristisch genoegen tot je mag nemen – je komt dichtbij, heel dichtbij. [...] Petje af, voor hoofdstukken die ontzettend goed in elkaar zitten, vol doordachte metaforen en treffende symbolen.’

– NRC Handelsblad

‘In bijzonder fijnzinnige en gracieuze taal vraagt Hofstede haar lezer zich te wagen in het schimmenpaleis genaamd liefde.’ – Knack ★★★★★

Bregje Hofstede

DRIFT

Roman

DAS MAG UITGEVERS

Bregje Hofstede (1988) debuteerde met *De hemel boven Parijs*, dat werd genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs, de Anton Wachterprijs en de Gouden Boekenuil, en werd vertaald naar het Deens en Duits. Ze schrijft ook voor *De Correspondent*.

Eerste druk: oktober 2018

Tweede druk: november 2018

Derde druk: maart 2019

© 2018, Bregje Hofstede

Omslagontwerp: Wide Vercnocke

Ontwerp binnenwerk: Lyanne Tonk

Productiebegeleiding: Tim Beijer

Auteursfoto: Willemieke Kars

NUR 301

www.bregjehofstede.nl

www.dasmag.nl

Ik kan wel jouw naam op mijn werk zetten, het is toch voor 'hen' geschreven (de anderen, de lezers). ... Wanneer ik schrijf moet ik buigen voor het volgende feit (en dit is voor mij hartverscheurend): het schrijven kent geen enkele welwillendheid, hoogstens een terreur: ze verstikt de ander, die er helemaal geen geschenk in kan vinden, maar wel een bevestiging van overheersing, van macht, wellust, eenzaamheid. Vandaar de wrede tegenstrijdigheid van de opdracht: ik wil jou koste wat kost geven wat jou verstikt.

Roland Barthes, *Uit de taal van een verliefde*

PROLOOG 13

I. ER WAS EENS 15

II. DE ANDEREN 165

III. ONDERWERELD 339

PROLOOG

Er zijn talloze mythen waarin iemand door een geheimzinnig personage één enkel verbod krijgt opgelegd. Steeds is er iets dat echt niet mag, op straffe van verstoting.

Psyche werd elke avond in het donker bezocht door haar geliefde, maar mocht nooit de olielamp ontsteken.

Belle mocht alle kamers van het kasteel openmaken, behalve die ene.

Raymond kreeg rijkdom en tien kinderen van zijn vrouw Melusine, maar hij mocht haar nooit storen op zaterdag, wanneer ze haar bad nam.

Orpheus mocht zijn overleden bruid Eurydice meenemen uit de onderwereld, op voorwaarde dat hij niet zou omkijken om te zien of ze hem naar boven volgde.

Drie keer raden wat er gebeurde.

I.

ER WAS EENS

Er was eens een winternacht. Er was een vrouw die haar huis uit wankelde, gekromd onder een veel te zware rugtas. Die vrouw ben ik. Die nacht is nu.

Ik had van alles kunnen meepakken, maar het eerste dat ik in de grijze rugtas stopte was mijn dagboek. En toen het schriftje dat vorig jaar die rol vervulde. En toen dat van het jaar daarvoor. Met elk boekje dat in de tas verdween werd duidelijker welk deel van mij ik uit dit huis wilde weghalen: niet alleen de laatste maanden, maar het afgelopen jaar en ten slotte alle jaren die we samen hebben doorgebracht. Ik bleef stapelen tot de backpack vol zat.

In de bovenste flap stak ik mijn tandenborstel, telefoon en pinpas, en ik verdween.

De waterbassins van de Brusselse Vismet zijn leeggepompt en overdekt met een glibberige plankenvloer waarop pasgeleden nog de kerstmarkt stond.

Midden op de Vismet staat een sokkel met een groot tandwiel uit de tijd dat dit een haven was.

Naast de sokkel zet ik mijn backpack neer en ik ga zitten op het randje, in het flauwe schijnsel van de restaurants.

Zo broos als nu was ik nog nooit. Er zit een trilling in mijn ellebogen en mijn knieholtes. Het gestrekte been is niet te vertrouwen, de arm voelt alsof hij elk moment kan dubbelklappen.

Al die bladzijden, al die ernstige notities om de liefde te verankeren die ik zojuist heb losgeslagen. Een anker zonder schip is kitsch, een nutteloos gewicht waarvan de onverplaatsbaarheid ineens alleen nog maar onhandig is.

Ik stel me voor dat ik op zal staan, mijn tas zal laten liggen en wegloop. Ik kan een halve kreeft gaan eten en vanaf mijn tafel toezien hoe zwervers mijn tas pakken en de episodes van ons leven tevoorschijn halen, terwijl ik binnen het warme vlees uit pantsers trek.

Maar ik blijf zitten.

Pas als ik volledig koud ben, ga ik op zoek naar een hotel, de tas op mijn rug.

×

Ik was al eerder op een winternacht voor jou op stap. Tien jaar geleden.

We waren zeventien. Ik was een negentiende-eeuwse nerd die haar chocoladeletters bewaarde tot

Pasen, om ze wit uitgeslagen op te knabbelen achter *Middlemarch*.

Jij was in die tijd een mooie jongen die ik amper kende, al keek ik graag naar je. Als een stripfiguur schoot je van de ene uitbundige pose in de andere. Het enige waar je nooit grappen over maakte was je ‘pa’, die op een middag tijdens de pauze je vergeten gymspullen kwam brengen. Onze hele lunchtafel zag hem zijn goudkleurige auto parkeren op de stoep van de school; jij snelde hem tegemoet. Vader en zoon ontmoetten elkaar op het pad dat langs de glazen wand van de aula richting de ingang voerde. Hij legde iets uit met wijde armgebaren, jij stond voor de verandering volledig stil. Je nam de tas in ontvangst, liet je rustig omhelzen, en draaide je op de drempel van de school nog eens om om te zwaaien.

In de maanden daarna zaten we steeds vaker in de pauze naast elkaar aan een van de tafels in de aula, ieder geflankeerd door een vaste vriendengroep, die als alibi fungeerde: jij bewoog naar de rand van de jouwe, ik naderde je onder dekking van de mijne, totdat mijn broodtrommel bijna elke pauze naast jouw bakje friet stond.

Tijdens die gesprekken hoorden we elkaar uit met een honger die ik pas later als liefde herkende. Vertel over jezelf. Vertel hoe je als kind was. Was je driftig? Was je ondeugend? Waarvoor mag ik je altijd wakker maken, hoe heetten je eerste vriendjes, naar welke muziek luister je graag, ben je onuitstaanbaar als je ziek bent?

Op een dag in december, terwijl we in die aula zaten en jij met de punt van je passer de eerste letter van je naam in het tafelblad blootlegde – ik was al op het punt dat jouw naam overal onder verborgen lag – zei je: ‘Chocola. Voor chocola mag je me altijd wakker maken. Al is het drie uur ’s nachts.’

Je straalde van zelfvertrouwen. Je droeg oorstekers van geslepen glas en – ook al was je tenger, op het magere af – een wijde broek en een enorme zwarte jas met een bontkraag. Die uitdossing kwam je op hoon te staan van het bebrilde gedeelte van onze gymnasiumklas, maar je kwam ermee weg vanwege je constante stroom vriendinnetjes, die vroegrijpe meisjes uit lagere klassen. De laatste tijd vervoerde je Tania op je crossmotor, een nogal vervaarlijk meisje wier fluorescerende tanga feller blonk dan je achterlicht.

Ik zei niets, die middag. Maar toen ik ging slapen, zette ik mijn wekker op halfdrie en legde hem onder mijn kussen. Midden in de nacht sloop ik het huis uit. Kleding had ik al klaargelegd: mijn enige zwarte ondergoed, daarboven een grijze wollen broek en een dunne geruite jas die ik tweedehands in Antwerpen had gevonden en waarvan ik de oranje voering met grove steken opnieuw had vastgezet. In de binnenzak zat de mobiele telefoon van mijn moeder, uit haar tas gejat omdat ik er zelf nog geen bezat.

Zo fietste ik de heuvel op. De straten waren volstrekt verlaten en glinsterden.

Ik had je nummer uit mijn hoofd geleerd. Om drie uur precies toetste ik het in, verborgen tussen de